

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Hunoldi Plettenbergi[i] E Societate Jesu Introductio Ad Jus Canonicum

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1692

Caput XII. De principiis & fontibus, ex quibus derivatum est Jus
Canonicum, ac primum de S. Scriptura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62983](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62983)

CAPUT XII.

De Principiis ex quibus derivatum est Jus Canonicum, ac primò de Scriptura Sacra.

Primus fons est S. Scriptura; Dicitur hæc verbum DEI & Canon. Qui libri Canonici. Sacra scriptura dictata à DEO quo ad sensum & verba; Ejus auctoritas; Quæ contineat præcepta; An hæc omnes obligent. Traditionum auctoritas & vis obligandi.

I.

Jus Canonicum, quemadmodum Civile dividitur in Scriptum & non Scriptum seu Consuetudinarium, vel in id quod legibus aut moribus constat. Jus scriptum depromptum est ex quinque potissimum fontibus: Ex sacra scriptura, Decretis Conciliorum auctoritate Papæ confirmatorum, Constitutionibus summorum Pontificum, Sententiis SS. Patrum, & Placitis Principum sæcularium.

Primo ergo desumitur hoc jus ex sacra Scriptura, nam *ex auctoritatibus veteris & novi Testamenti processerunt Canonicae sanctiones.* c. Qualiter 24. de accus.

cus. Hæc Scriptura variis nominibus appellatur. *Serarius Proleg. Bibl. c. 25.* Nos duo tantum ad propositum nostrum proferemus, quod sit verbum DEI & Canon. Verbum DEI dicitur *Exod. 4. 30. Num. 4. 41. Et 1. ad Thessal. 2.* Et quod revera tale sit, non nisi ex traditione, & auctoritate Ecclesiæ id asserentis nobis innotescit; Ideo S. Augustinus *Epist. fund. 53.* ait: *Evangelio non crederem, nisi Ecclesiæ Catholica me commoveret auctoritas.* Est vero verbū DEI aliud scriptū aliud nō scriptū; Per hoc regebantur homines non solum à mundo condito annis 2669. priusquam Moyses libros suos conscripsit, eratque verbum, quo allocutus est DEUS Adamum Abrahamum, reliquosque Prophetas, sed etiam in principio nascentis Ecclesiæ post ascensionem Christi annis omnino septem, nimirum ab anno 34. usque ad annum 41. quibus nec Evangelium nec Epistola literis consignata fuit.

Scriptum per Antonomasiā dicitur Scriptura vel Scripturæ sacræ *Pf. 86. Eccles. 44. 5. Jo. 2. 22. Ad Rom. 4. 3.* Estque ad instar Epistolæ à DEO ad nos missæ per quam nobiscum loquitur: *De civitate à qua peregrinamur scripta*

nobis venere litera, inquit S. August. *Conc. 2. in Psal. 90.* & continetur in libris *Canonicis* mox referendis.

Dicitur deinde *Canon Iren. l. 4. c. 69.* *Chryf. Hom. 14. in Gen.* Canon vero duo significat: Normam seu regulam, & Catalogum seu Numerum aliquarum rerum. Utroque sensu verbum DEI seu sacra Scriptura est Canon, quia & Regula est omnium rectissima, veraq; credendi & vivendi norma, & continet in certo ordine & numero libros, qui à Spiritu sancto dictati, & ut tales ab Ecclesia recepti sunt, ideoque Canonici appellantur. *Innoc. Epist. 3. ad Exuperium Conc. Loadic. can. 59.* Hi sunt alii veteris, alii novi Testamenti; Veteris sunt: *Quinque Moysi, id est: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, Deuteronomium, Josue, Judicum, Ruth, quatuor Regum, Duo Paralepomenon, Esdræ primus & secundus, qui dicitur Nehemias, Tobias, Judith, Hester, Job, Psalterium Davidicum 150. Psalmorum, Parabole, Ecclesiastes, Canticum Canticorum, Sapientia, Ecclesiasticus, Isaias, Hieremias cum Baruch, Ezechiel, Daniel, Duodecim Propheta minores, id est,*

est, Osea, Joel, Amos, Abdias, Jonas, Micheas, Naum, Abacuc, Sophonias, Aggeus, Zacharias, Malachias, duo Machabeorum primus & secundus.

Novi Testamenti sunt: Quatuor Evangelia: Secundum Matthaeum, Marcum, Lucam & Joannem: Actus Apostolorum à Luca Evangelista conscripti: Quatuordecim Epistola Pauli Apostoli; ad Romanos, duæ ad Corinthios, ad Galatas, ad Ephesios, ad Philippenses, ad Collossenses, duæ ad Thessalonicenses, duæ ad Timotheum, ad Titum, ad Philemonem, ad Hebraeos; Petri Apostoli duæ, Joannis Apostoli tres; Jacobi Apostoli una; Jude Apostoli una, & Apocalypsis Joannis Apostoli. Hos omnes tanquam divinos & Canonicos recipit Concil. Tridentinum Sess. 4. Accepit autem illos à Florentino in Decret. Eugenii; Hoc à Gelasio Papa c. Sancta Romana dist. 15. Ille ab Augustino l. 1. Doctr. Christ. c. 8. & Innocentio I. Epist. ad Exuper. Isti ab Antecessoribus, & hi ab Apostolis, Apostoli demum vetus Testamentum à Synagoga. Vocantur vero hi libri Testamen-

tum, quod pactiones DEI cum humano genere initas contineant. S. Hieron. in e. 3. ad Gal.

Nec dicas: Nonnullos SS. Patres de quorundam librorum auctoritate dubitasse, & plures etiam non reperiri in Canone Judæorum, ideoque quosdam dictos esse *Deutero-Canonicos* ex eo haud dubiè, quod parem non haberent cum aliis auctoritatem; Nam PP. de auctoritate quorundem dubitantes, vel non inspexerunt Canonem Ecclesiæ, vel priusquam is conficeretur, è vivis excesserant. Quod autem aliqui non reperiantur in Canone Judæorum, causa est, quod hi post Esdram scripti sint, qui Canonem Hebræorem postremus consignavit. Cum vero reperiantur in Canone Ecclesiæ, quæ non minorem habet auctoritatem in consignando Canone, quem habuerit Synagoga, æquè ac cæteri recipiendi sunt, nam ut inquit S. August. l. 3. *Epist. fund. c. 5.* de Actibus Apostolicis loquens: *Ne cesse est, me illi libro credere, uti credo Evangelio, quoniam utramque scripturam similiter mihi Catholica commendat Ecclesia.* Porro dicti sunt nonnulli *Deutero-Canonici*

nonici non ob defectum auctoritatis, sed quod posterius relati sint in Canonem.

2. Quæcunque in supradictis libris Canonicis continentur ea omnia DEO dictante exarata sunt, & nihil in iis humano spiritu conscriptum est. *Basil. Hom. 10. in Exametron.* Si enim in sacra hac scriptura humana divinis miscerentur, plurimum de veritate & auctoritate illius decederet; Cum enim certa ab incertis difficulter discerni possint, omnia falsitatis suspicioni obnoxia forent, *cap. Si ad scripturas dist. 9.*

Nec obstat 1. quod Auctor libri Machabæorum ad finem operis errorum veniam petat, & *lib. 2. c. 2. n. 27.* dicat se negotium plenum vigiliarum, & sudoris assumpsisse; Non enim petit veniam erroris inconscribenda Historiæ veritate, sed inscriptionis elegantia commissi, neque labor & ansa meriti sublata est per DEI assistentiam in scribendo veritatem.

Nec obstat 2. Evangelistas loca veteris Testamenti referentes non iisdem uti verbis & diversas in historiis narrari circumstantias; Atque etiam *Matt. 27.* Hieremiam pro Zacharia citari. Quia diversa verba non magis officiant veritati

tati

tati quam diversi calami quibus eadem res scribitur. Accedit quod, cum nimia Testium Concordia in circumstantiis parvi momenti suspecta sit. *l. 3. Testium fides ff. de Testib.* dici possit voluisse DEUM scriptores Sacros in sensu semper conformes esse, in verbis aliquando discrepare. Quod vero apud Matthæum Hieremias pro Zacharia citatur, factum id est, ut intelligamus omnium Prophetarum dicta esse communia, quia eodem spiritu DEI afflati vaticinia ediderunt. *S. Hier. & Beda ad hunc locum S. Aug. l. 3. de conf. Evang. c. 7.* Maldonatus etiam non sine fundamento asserit Matthæum nullius Prophetæ nomen retulisse, sed solum dixisse, ut alias sæpe: *Tunc impletum est, quod dictum est per Prophetam.* Alium vero scriptorem, quod putaret Hieremiæ citari testimonium illius proprium nomen addidisse; Tum quia *S. Augustinus l. c.* testatur suo tempore in multis codicibus nullum nominatum fuisse Prophetam, tum quia in versione Syriaca nomen Hieremiæ non legitur.

3. Jam vero non sensum tantummodo, sed etiam verba sacrae Scripturae dictavit Spiritus Sanctus. De sensu defi-

definivit Tridentinum Sess. 4. & docet S. Paulus 2. ad Timoth. 3. & ad Hebr. 1. Item S. Petrus in Epist. 2. c. 1. De verbis licet nonnulli dubitaverint, id ipsum sentit S. August. Serm. 2. in Psal. 90. Bellar. de verbo DEI c. 2. & est receptissima Patrum sententia; Id enim conveniens fuit ad majorem dignitatem, & excellentiam scripturarum. Poterat vero Spiritus Sanctus dictare verba vel imprimendo species infusas, vel excitando præexistentes in mente Scriptoris, ut verborum, quæ scribenda erant conceptu efformaret. Atque hanc ob causam sacra Scripturae veritates excellentiori modo scriptæ censentur, quam Conciliorum & Pontificum definitiones in materia fidei, quia in his sufficit Spiritus sancti assistentia, quæ removeat objecta & rationes, quæ illos infalsitatem deducere possent, relictis scriptoribus uti suis speciebus & industria modo in Decretis præscribendis usitato.

Neque calumnientur Gentiles & despiciant Scripturam sacram, quod nullo verborum flore & ornatu sit insignis; De industria namque voluit Divina Sapientia res admirandas, cœlestes ac divinas sub sermone inornato ac simplici tanquam ignobili tegumento occultare,
nec

nec eas verborum lenociniis & pigmentis exornare, quasi sine his veritas divina fidem & auctoritatem apud homines non esset repertura: *Sermo meus*, inquit Apostolus 1. ad Corinth. 2. v. 4. *non in persuasibilibus humanae sapientiae verbis, sed in ostensione Spiritus & veritatis.* Pretiosi uniones despicabili etiam concha operiuntur.

4. Ex his patet dignitas & auctoritas sacrae Scripturae, quod nimirum sit Regula fidei, morum & rerum à nobis agendarum infallibilis; Cum enim sit verbum DEI necesse est, ut optima sit Regula veritatis, quam in credendo sequi oporteat, nulla namque est certior Regula, quam DEI auctoritas, quae in verbo ejus & sacra Scriptura continetur. Quare quemadmodum fieri nequit, ut DEUS mentiatur: *Non enim est DEUS ut homo, ut mentiatur, nec ut filius hominis, ut mutetur.* Num. 23. *Et ut per duas res immobiles, quibus impossibile est mentiri DEUM firmissimum solatium habeamus, ad Hebr. 6.* Ita nec fieri poterit, ut mendacium aliquod in Scriptura reperiat, prout pluribus ostendit S. Augustinus *Epist. 19. ad Hieron. & l. II. contra Faustum c. 2.* alioquin si vel
in

in minimo veritas Scripturæ deficeret, rota ejus auctoritas laberetur; *Admissio enim*, inquit August. Epist. 8. ad Hier. *in tantum auctoritatis fastigium aliquo mendacio, nulla particula horum librorum manebit, quæ non possit in dubium vocari, & ideo si in illis* (pergit ibidem) *aliquid offendero, quod videatur veritati contrarium, nihil aliud, quam mendosum esse codicem, vel interpretem non esse assecutum, quod dictum est, vel me minimè intellexisse non ambigam.*

Deinde cum Scriptura sit *Canon*, est Regula qua nostra infirmitas gubernatur ut docet S. Augustinus l. 2. contra Crescon. c. 32. & l. 11. contra Faustum c. 5. dictatque quid nos agere, quid cavere oporteat. An vero hæ Regulæ Jus constituent universale & perpetuum, quod omnes omni tempore obliget, nunc videndum erit.

5. Præcepta quæ in sacris literis hominibus præscribuntur, vel sunt veteris vel novæ Legis seu Testamenti, id est vel sunt Mosaica vel Evangelica. Veteris legis præcepta sunt triplicia, ut capite quoque præcedente attigimus:
Mo.

Moralia, cæremonialia, judicialia. Moralia docent DEUM esse colendum, & non inferendam proximo injuriam, quod cum ratio quoque naturalis dicitur, sunt juris etiam naturalis *S. Thom. 1. 2. q. 100. a. 1.* Cæremonialia determinant speciatim quibus ritibus sit DEUS colendus. Judicialia præscribunt quibus modis sit servanda Justitia inter homines; quæ cum pendeant ex arbitrio & potestate Legislatoris, ideo Cæremonialia & Judicialia eo tempore, quo visum fuerit Legislatori, & ab iis, quos ipse obligaverit, observanda erunt. Præcepta veteris legis data sunt soli populo Judæorum, ut constat *ex cap. 19. & seqq. Exodi*, ac illo *Deuter. 4. v. 8.* *Quæ est alia Gens sic incluta. ut habeat cæremonias justaque judicia.* Docetque *S. Thom. 1. 2. q. 98. a. 4.* Quapropter solum illum populum obligabant tanquam Jus civile Hebræorum, ut illud appellat Philo Judæus in libro de Joseph. Hinc est quod Gentiles, licet tunc obligarentur præcepto naturali, & hodie dum obligentur, non tamen fuerint obstricti præceptis Mosaicis *S. Thom. l. c. 25.* cum hæc non fuerit illis imposita & promulgata, & sine observantia illorum multi consecuti sint salutem & gratiam. *S. Dionys. c. 9. cælesti.*

left. Hierar. Si quivero ex Gentilibus volebant se aggregare populo Judæorum prout multi fecerunt. *Esth.* 8. v. 17. admittendi erant, & exinde obligabantur. *Exod.* 12. v. 48. *S. Tb.* 1. c. 2. §. ad 3.

6. Sed nunc Lex vetus quo ad præcepta cæremonialia & judicialia abrogata est: *Lex & Prophetæ usque ad Joannem.* *Luc.* 16. v. 16. quia *translato Sacerdotio necesse est ut & legis translatio fiat.* *ad Hebr.* 7. v. 12. *Et supervacaneus est lychnus, si Sol apparuerit: supervacaneus Pedagogus iis, qui perfectam acceperunt Sapientiam.* *Theodoretus ad Philip.* 3. Quo ad cæremonialia certum est, ut tradit *Innocentius III. in c. unic. de purif. post part.* *S. Augustinus l. 6. contra Faustum.* *S. Thomas l. c. 9. 103. a. 3.* quia erant figura & umbra *ad Coloss.* 2. quæ cessare debent adveniente veritate. Attamen quia Cæremoniæ aliæ erant tantum Religiosæ, ut purificatio post partum, aliæ Religiosæ simul & typicæ, ut Sacrificia & holocausta, ideo prioris generis cæremoniæ suscitari ab Ecclesia potuerunt, ut dicitur in Titulo de purificatione post partum; At cæremoniæ quæ Religiosæ simul sunt & typicæ nulla possunt lege Ecclesiasticâ aut

sæ.

ſæculari ad uſum reduci, mortuæ enim ſunt & mortiferæ, nec Sol umbræ, aut Synagogæ Eccleſia congiungi poteſt. *S. Thom. 1. c. 9. 104.*

Quo ad Judicialia Lex vetus quoque abrogata fuit. *S. Tho. 9. 104. a. 3.* Nam Chriſtus *legem mandatorum evacuens ad Eph. 2.* Rempublicam illam Judaicam evertit, cum populus ille poſt Chriſti adventum deſierit eſſe populus peculiaris DEI, adeoq; & leges ſuſtulit, quæ ad Politicum illius ſtatum & regimen pertinebant, cujuſmodi erant præcepta Judicialia. Probabilius quoque eſt, præcepta Moralia non quidem abſolutè & ſecundum ſe ſpectata, ſed prout à Moyſe tradita & promulgata erant, & ex ejus promulgatione vim habebant, abrogata eſſe. *Suarz. 1. 9. c. 11. de Leg.* tum quia Scriptura loquens de lege Moſaica paſſim indicat totam legem veterem per legem Evangelicam generatim abrogatam eſſe; Tum quia omnis Lex à Moyſe tradita ſolum directa fuit ad populum Iſraeliticum, adeoque ipſa per ſe conſtitutâ novâ lege obligare vi illius promulgationis deſiit; At vero cum præcepta denuo à Chriſto tradita, & accuratius perfectiusque obſervanda in nova lege propoſita ſint, *Matth. 5.* Hinc eſt

est, quod nunc quoque iis omnes obstringantur non tantum ex lege naturæ, sed etiam ex confirmatione facta per Christum.

7 Nec obstat 1. Quod lex Moysis passim vocetur pactum, præceptum, fœdus seu legitimum sempiternum. *Exod.* 24. 30. & 31. *Levit.* 10. 16. 17. *Baruch.* 4. v. 1. Lex enim illa sempiterna dicitur, quo ad rem significatam, licet quo ad significationem tanquam umbra adveniente veritate interierit. Quo ad rem enim significatam Christus legem implevisse non solvisse dicitur. *Matt.* 5. promissa exequendo, præcepta Moralia plenius interpretando, cæremonias significantius exhibendo, per judicialia denique præmia & supplicia corporea seu temporalia in spiritualia & æterna commutando *Maldonatus in cit. c. 5. Matt.*

Nec obstat. 2. Quod præceptum solvendi decimas, quod cæremoniale erat, adhuc servetur, imo abrogari non possit, cum Juris sit divini. Nam licet Decimæ materialiter spectatæ, quatenus sunt stipendium necessarium ad sustentationem ministrorum Ecclesiæ jure naturali & divino sint debitæ, dignus enim est operarius cibo suo. *Matt.* 10. v. 10. & 1. *ad Cor.* 9. v. 7. 11. & 17. atque sic abro-

abrogari non possint, formaliter tamen spectatæ secundum certam quotam debebantur solum in lege Mosaica Levitis jure positivo. *Levit. c. 27.* adeoque præceptum qua parte positivum erat cessavit quo ad obligationem suam, ut jam in lege nova debeantur Decimæ jure solum positivo Ecclesiastico. *S. Thom. 2. 2. q. 87. a. 1.*

8. Lex nova seu Evangelica omnes omnino homines obligat, nam Christus Legislator inquit *Matt. 28. v. 19.* *Data est mihi omnes potestas in cælo & in terra. Euntes ergo docete omnes gentes baptizantes eos &c. Docentes eos servare omnia quaecunque mandavi vobis.* Directe ergo necessitate præcepti illi subijciuntur omnes adulti, quamvis multi eorum per ignorantiam excusentur à culpabili transgressione hujus legis, sic tamen ut absque iis, quæ simplicitet necessaria sunt necessitate medii salvari non possint. Infantes vero non obligat hæc Lex directè per modum præcepti, sed indirectè solum, quatenus in ea præscribitur certum aliquod salutis remedium, nempe Baptismus, sine quo salutem nemo consequitur.

Porro Lex nova secundum se & quo ad

ad ejus obligationem spectata immutabilis est in hac vita, & duratura usque ad finem mundi : *Nam predicabitur hoc Evangelium regni in universo Orbe in testimonium omnibus gentibus & tunc veniet consummatio.* Matt. 24. v. 14. Nec est ratio cur mutetur aut abrogetur, nam ideo constituitur à DEO lex, ut homines perducatur ad cœlestem beatitudinem, quod hæc perfectissimè præstat. *S. Th. q. 106. a. 4.* In altera vero vita cessabit lex & ejus obligatio quo ad materiam aliquorum præceptorum conjunctam cum imperfectione, puta fidei, Sacramentorum & Cæremoniarum, quæ futura bona æternæ vitæ præsignificant; *Nam cum venerit quod perfectum est : evacuabitur quod ex parte est.* 1. ad Cor. 13. v. 10.

Inter omnes vero divinas auctoritates, quæ sacris Literis continentur Evangelium merito excellit; Quod enim Lex & Propheta futurum prænuntiarunt hoc redditum & completum in Evangelio demonstratur. ait S. Augustinus l. 1. de consen. Evang. c. 1. & S. Basilius Homil. 16. *Omnis, ait, Evangeliorum vox reliquis omnibus sancti Spiritus*

tus preceptis eminentior esse dignoscitur.
 Idque multis ex causis: I: quia legis promulgator fuit Moyses merus homo, Evangelii Christus verus DEUS & homo; Nam *Lex ordinata est per Angelos in manu mediatoris scilicet Moysis ad Galat. 3. 19. Evangelium vero Dominus noster JESUS Christus DEI filius proprio ore primum promulgavit.* Trident. sess. 4. II. *Lex erat umbra, umbram enim habens lex futurorum bonorum non ipsam imaginem rerum* inquit Apostolus ad Hebr. 10. 1. *At Evangelium est ipsa veritas per legem adumbrata, ideo* Apostolus 2. Cor. 3. 10. *Nos vero omnes revelata facie gloriam Domini spectantes in eandem imaginem transformamur tanquam à Domini Spiritu.* III. *Lex erat onus grave, quod neq̄ Patres nostri, neque nos portare potuimus,* inquit S. Petrus Act. 15. v. 10. *Evangelium vero leve; Jugum enim meum suave est, & onus meum leve,* inquit Christus Matt. 11. v. 30. IV. *Lex data fuit solis Judæis eratque temporanea, Evangelium vero prædicabitur per universum mundum omnibus gentibus, & permanebit semper, eritque æternum*

ut

ut dictum est. Quæ omnia aliaque in hanc rem fusius prosequitur Cornelius à Lapide in Procem. in Evangelia.

9. Et hæc de verbo DEI scripto; Nunc de non scripto seu Traditionibus videamus, an jus aliquod constituent, quo homines obligentur. Traditio licet nomen sit generale, hic tamen sumitur pro doctrina non scripta, non quod nulli unquam literis consignata sit, sed quod non sit scripta à primo auctore solaque voce prodita ad nos veluti per manus pervenerit, etsi posteri eam scripto subinde complexi sint. *c. 5. dist. II.*

Sunt vero non tantum in nova lege Traditiones, sed etiam Judæi in veteri Testamento suas habebant, easque duplices: Nam aliæ erant Pharisæorum, quas Christus sæpius in Evangelio reprehendit; Aliæ Mosaicæ quæ laudabiles erant. Pharisaicæ quædam erant ex suo genere bonæ: Ut frequenter jejunare & orare: *Quare nos & Pharisei jejunamus frequenter, Discipuli autem tui non jejunant? Matt. 9. v. 14. Quare discipuli Joannis jejunant frequenter & obsecrationes faciunt, tui autem edunt & bibunt? Luc. 5. 33.* Reprehendit tamen ob illas Christus Phariseos, quia ex
 I 2 earum

earum observatione quærebant inanem gloriam; *Omnia vero opera sua faciunt, ut videantur ab hominibus* Matt. 23. v. 15. hinc *Hypocrite* passim in Evangelio vocantur, & *sepulchra dealbata*; Quædam erant indifferentes & inutiles, ut frequenter inter comedendum lavare manus. *Pharisæi & omnes Judæi, nisi crebro laverint manus non manducant, tenentes Traditiones Seniorum* Matt. 7. 3. & ob has reprehenduntur Pharisæi, quia superstitione minutiora quædam servabant, & majora negligebant. Aliæ demum erant impiæ & malæ: Ut jurare per templum aut altare non esse malum, de his Christus: *Væ vobis Duces cæci, qui dicitis: Quicumque juraverit per templum nihil est. Et quicumque juraverit in altari nihil est.* Matt. 23. Item non honorare parentes, nec illis bene facere. Matt. 15. v. 4.

Jam vero hæ Traditiones quæ hominum appellantur Matt. 15. & vanæ à S. Petro Epist. 1. c. 1. v. 18. nullum jus Christianis nunc constituunt; Nam si bonæ fuerint Traditiones vel indifferentes evacuata est virtus illarum, & tanquam umbræ dissipatæ sunt per legem &

& Traditiones novæ legis, prout dictum est de abrogatione præceptorum veteris Testamenti. Si vero malæ fuerint effectum moralem legis non habuerunt, nam legem divinam, quæ prohibet facere malum, abrogare illicitum est. *Abbas cum Glos. & aliis in c. ult. de consuet.* Et licet materia talis Traditionis mala esset solum quia prohibita, adeoque non repugnaret ex ea parte per consuetudinem introduci, si tamen prohibitio divina sit, non possunt eam homines infringere, cum non possint mutare DEI voluntatem, aut contra eam præscribere. Nec censendus est DEUS connivere aut tollere in eo casu legem suam, cum nullum suppetat fundamentum id præsumendi, deceatque divinam auctoritatem leges tulisse immortales. Traditiones Mosaicæ erant tres præcipuè; Prima, quod libri in Canone Judæorum consignati sint divini. Secunda quod fœmellæ habuerint remedium contra peccatum originale. Tertia quod cruenta ipsorum Sacrificia significaverint mortem Christi.

10. Traditiones novi Testamenti retinendæ sunt, nam ut inquit Apostolos 2. *Thess. 2. 14. Tenete traditiones, quas accepistis, sive per Sermonem, sive per*

Epistolam. Et in hunc locum S. Chryſoſtomus hom. 4. Perſpicuum eſt non omnia Apoſtolos tradidiſſe per Epistolam, ſed multa etiam ſine ſcriptis, & ea quoque eſſe fide digna: Quamobrem Eccleſia quoque Traditionem cenſeamus eſſe fide dignam.

Distinguuntur Traditiones à principiis, ex quibus proveniunt, & à materia, quam tradunt. A principiis, aliæ ſunt Traditiones Divinæ, aliæ Apoſtolicæ, aliæ Eccleſiaſticæ; Divinæ acceptæ ſunt à Chriſto Apoſtolos docente, ſuntque ea, quæ ad materiam & formam Sacramentorum pertinent, quia Sacramentorum eſſentia non niſi à Chriſto inſtitui & determinari potuit; Atque illæ conſtituunt jus divinum, licet per conſuetudinem, quæ novam Juris obligationem illis non addidit, conſervatae ſint, adeoque jus illud univerſale eſt & immutabile, & eandem habet vim, quam divina præcepta in Evangeliiis tradita.

Traditiones Apoſtolicæ dicuntur illæ, quæ ex Apoſtolorum præceptis manare creduntur, nec tamen in eorum ſcriptis exaratae ſunt, quales ſunt: Trinitatis immerſio eorum qui baptizantur, Jejunium Quadrageſimale & quatuor temporum

porum, aliaque quam plurima, quæ parem vim habent & auctoritatem, quæ quæ scripta nobis Apostoli reliquerunt. c. 5. Dist. II. ideoque Traditiones Apostolorum relinqui non possunt ab iis, qui volunt dici Christiani. c. 2. de Const. c. R. *diculum est Dist. 12.*

Ecclesiasticæ Traditiones sunt consuetudines antiquæ à primis Ecclesiæ Pastoribus, & fidelibus ad nos deductæ, quæ tacito populorum consensu vim legis obtinuerunt, de quibus Augustinus Epist. 118. *Illa autem quæ non scripta, sed tradita custodimus, quæ quidem toto terrarum orbe observantur, dantur intelligi vel ab ipsis Apostolis, vel plenariis Conciliis, quorum est in Ecclesia saluberrima auctoritas, comendata atque statuta retineri; Sicut quod Domini passio & Resurrectio & Ascensio in cælum anniversaria solennitate celebrantur. Et siquid aliud tale occurreret, quod servatur ab universa quacunque se diffundit Ecclesia. Hic per verba: ab ipsis Apostolis intelligit Traditiones Apostolicas; Per ista vero: Vel plenariis Conciliis intelligit Ecclesiasticas. Hæ Traditiones Ecclesiasticæ eandem ha-*

ha-

habent vim, quam Ecclesiæ consuetudines scriptæ; Quemadmodum in Republica civili eadem est vis consuetudinum approbatarum, quæ legum scriptarum. *c. Consuetudo dist. 1. & l. diuturna ff. de leg.* Ideo Traditiones Sanctorum tenendæ & observandæ sunt. *Conc. Constant. 4. c. 1. Senonense c. 5.* Nam Traditione & auctoritate regitur Ecclesia *c. Catholica dist. 11. & insolentissimæ insanie est disputare an faciendum sit, quod tota per orbem frequentat Ecclesia, inquit Augustinus cit. Epist. 118.* Quare anathema dicitur violanti Traditiones Ecclesiasticas. *c. Si quis omnem. 1. q. 7.* easque non tenens est hæreticus. *Conc. Trevir. c. 4. Trid. Sess. 4. c. 1.*

Porro penes materiam partitur Traditiones Bellarminus de verbo DEI non scripto. *l. 4. c. 2.* in Traditiones de fide, ut est, quod Sanctissima Mater DEI semper fuerit Virgo, & Traditiones de moribus, v. g. quod certis diebus jejunia & festa sint celebranda. Hæ iterum vel sunt perpetuæ, ut in exemplis positæ, & jus constituunt immutabile, vel temporales, ut observatio legalium quarundam cæremonialium quæ servandæ solum erant, usque ad plenam Evangelii promulgationem, ut facilius Ecclesia
ex

ex Judæis & Gentibus coalesceret, adeoque jus faciebant temporaneum servandum ad certum tempus; Vel sunt universales, ut est observatio Paschatis, Pentecostes & similium festorum, quæ jus constituunt toti Ecclesiæ observandum, vel particulares, uti erat jejunium Sabbatinum, quod Petrus Ecclesiæ Romanæ tradiderat, & ab ea aliisque quibusdam servabatur teste Augustino *Epist. 86. ad Casulanum* & hæc jus faciunt solum uni vel certis quibusdam Ecclesiis, quibus eæ traditæ sunt. Demum aliæ sunt Traditiones necessariae, & traduntur in forma præcepti, atque ut tale obligant, ut est celebratio Paschæ die Dominico post decimam quartam Lunam Martii. Aliæ sunt liberae, & ad modum consilii traduntur, ut asperio aquæ lustralis. *Clemens l. 7. c. 29.*

Jam vero qui desiderat auctoritates sacrae Scripturæ relatas in corpus Juris Canonici secundum ordinem librorum sacrae Scripturæ digestas, adeat Concordantias Joannis Nivicellensis Abbatis, & auctoritates collectas à P. Guenoys Bituricensi quæ habentur in calce corporis Juris Canonici Parisiis impressi Anno 1618.

CA-